

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Leto XVI.

V Celovcu, 30. decembra 1897.

Štev. 36.

Vabilo na naročbo!

Po običajni navadi obračamo se do svojih cenjenih prijateljev, naročnikov in bralcev, da se ob bližajočem novem letu blagovolijo spomniti „Mir-a“ in prej ko mogoče poravnajo naročnino. Jasna je potreba „Mir-a“ za nas koroške Slovence, jasno pa tudi, da ga more zdržati samo združena požrtvovalnost Slovencev. Naj tedaj „Mir“-u ostanejo zvesti vsi dosedanji naročniki, a naj mu pridobijo še novih, naj privabijo v naš krog tudi one, ki doslej niso naročeni nanj! Naj se na Koroškem ne najde rojak, ki bi ne prebiral in naročeval „Mir“-a. Čim bolj bodo čitatelji z vestnim in marljivim naročevanjem podpirali list, tem več jim bode mogel tudi „Mir“ podajati!

Naročnina stane na leto s prilogo „Domači Prijatelj“ vred 2 gld. ter naj se blagovoljno prej ko mogoče pošilja upravništvu, da v pošiljanju lista ne bode zadržkov. Vsakdo naj tudi dostavi, ali je star, ali nov naročnik.

Uredništvo in upravništvo.

Poglejmo nazaj!

Navadno se popotnik, ko dospé na svoji poti na kak hrib, nekoliko ozré po ravnini, nazaj po poti, katero je že prehodil, na težave, ki jih je prestal, nevarnosti, ktere je premagal. Ko se je ozrl nazaj, potem obrne pogled naprej, na pot, ki ga še čaka, premisli nevarnosti, ktere se mu še bližajo in težave, ki se mu kažejo, ter se pripravi, da jih premaga.

Ob koncu leta smo! Precej poti smo zopet prehodili v življenju posameznikov kakor celega národa in države. Saj smo vsi popotniki, vsi romamo proti nekemu cilju, da bi le tudi vsi pravi cilj in konec spoznavali in se pravih pripomočkov ga doseči vedno posluževali! — Da je pot, ki jo hodi naš slovenski národ, bila tudi v minulemu letu težavna, krita s trnjem, je znano vsakemu, kdor se le malo zmeni za javno, politično gibanje in življenje! Vedno hujše, vedno bolj silovito in brezobzirno nastopajo nasprotniki naši na jugu in severu, vedno večje je število tistih, zoper ktere se mora boriti národ naš za obstanek svoj!

Potrjuje nam to pogled v minulo leto! Kar začetkom leta imeli smo viharne volitve za državni zbor. Borba bila je viharna po vsej črti. Dogodki onih dni so gotovo še v živem spominu vseh, in ni treba, da se jih na tem mestu obširneje spominjamo. Na Koroškem mogli smo se veseliti lepega uspeha, pridobljenega po trdi vojski, v kateri so nasprotniki porabili vse sile zoper nas, v kateri so delali zoper nas z denarjem in lažjo, z zavijanjem in enakimi sramotnimi pomagali. Veselili smo se uspeha, da smo odposlali na Dunaj slovenskega poslanca s Koroškega, preč. g. Lambert-a Einspielerja. Kaj pomeni ta uspeh za nas, pokazali so najbolj nasprotniki naši, ki so kakor besni na shodih in po listih udrihali po nas. — Dočim pa smo se na Koroškem veselili vsaj tega uspeha, posrečilo se je Lahom na Primorskem na najnesramnejše načine, s prav očitno goljufijo, vzeti Slovincem več poslanskih sedežev, izpodrinili zlasti prezasluznega voditelja tržaških Slovencev, viteza Iv. Nabergoj-a. — Slovenci poslali smo vkup 17 poslancev na Dunaj.

Zbrali so se poslanci marca meseca na Dunaju. Z mnogimi nadami ozirali so se avstrijski národ tja, pričakujoči, da bodo možje, ktere je zapu-panje ljudstva poslalo tja, resno pričeli delo v blagor in prosphe onih, ki so jih izvolili. Pričakovali so trpeči in hirajoči stanovi, zlasti kmetje, da se vendar enkrat sklenejo postave, katere jim olajšujejo težko breme, ki se jim je naložilo, in da se poslanci povrnejo z Dunaja z veselim poročilom o važnih socijalnih prenebah, da doženejo vendar enkrat

spravo med národi na podlagi popolne in dejanske ravnopravnosti

Goljufivo upanje! Zastoj smo čakali veselih novic z Dunaja, pač pa so kmalu prihajala žalostna poročila, kako ljudski zastopniki tratijo zlati čas, zabranjujejo vsako plodonosno delovanje, prav po otročje kljubujejo in teptajo ljudske pravice. Kako so to delali, o tem ni da bi danes obširno razpravljali, znano je dosti našim čitateljem. Tako je minulo državnozbornsko zasedanje spomladi brez sadú. Jeseni zbrali so se poslanci zopet, a zopet brez uspeha. Stari divji prizori ponavljali so se dan na dan, prišlo je do vedno hujših in grših, do pravega pretepa in pobijanja na mestu, kjer se zbira „cvet národov“, zastopniki ljudstva.

Kdo je vsemu temu kriv? Edino le stranke, ki so se zbrale v takozvano „obstrukcijo“, t. j. kljubovanje, in ki so se postavile pod komando oholih prusjakov Schönererja in Wolfa! Izgovarjajo se sicer na jezikovne naredbe, a po teh se vendar nikomur krivica ne dela! Uzrok kljubovanju bil je edino le ta, da so nemške nacionalne in liberalne stranke, in ž njimi v bratski zvezi socijalni demokratje, spoznale, da se je v državnem zboru našla trdna večina zoper nje, da je odklenkalo njih neomejenemu gospodstvu, da ne bodo več mogli ljudstvu kratiti njegovih pravic, pritiskati Slovane ob steno, motiti cerkev v njenem prostem razvoju, kakor so bili delali doslej! Ker jim je bila vzeta večina, ker nimajo več vse moči, zato pa so začeli nagajati in kljubovati, in niso pripustili nobene resne razprave. Ti ljudje so torej krivi groznih prizorov, ki so se godili v državni zbornici; so krivi, da se je napravilo na tisoče goldinarjev, a ne sklenilo nič za ljudstvo koristnega.

To je resnica, ktere ne utaji nobena demonstracija, nobeno zavijanje nemških nacionalnih in liberalnih kričačev in njihovih listov. In naj zapeljani občinski zastopi itd. sklepajo še toliko resolucij, v kterih odobravajo kljubovanje Nemcev ter pojejo slavo Schönererju, Wolfu, Lemišu in drugim prusjaskim velikonom, ki so se v državnem zboru odlikovali s tuljenjem in razbijanjem, z drzним zabavljanjem in pretepanjem, resnica je in ostane le, da so ti ljudje krivi žalostnega in sramotnega političnega položaja ter odgovorni za vse slabe posledice, ki prihajajo iz njega. Večina poslancev, zbranih v „desnici“ državnega zbora, je imela resno voljo lotiti se dela v blagor avstrijskih národov. S posebnim veseljem pozdravljali je gotovo vsak domoljub, da so se razne slovanske stranke z nemškimi katoliškimi poslanci združili k skupnemu delu.

Nas Slovence mora še posebej veseliti, da so se združili slovenski in hrvatski poslanci z zastopniki drugih slovanskih národov v slovanski krščanski národni zvezi. Združili so se na podlagi zdravih in lepih načel in želeli le moremo, da se ta zveza vedno bolj utrdi ter složno in odločno ostane vedno na braniku za naše pravice! —

Vesel je za nas pogled na vseslovenski shod, na kterem so se zbrali Slovenci vseh kronovin in raznih strank, da skupno povzdignejo glas svoj v brambo národnih pravic, da izjavijo jasno in odločno, kaj nam najbolj treba v sedanjih hudih časih. Bil je to sijajen shod, lep dokaz slovenske vzajemnosti.

V Celovcu je silni dr. Steinwender proglasil tisti zlobni nauk o „Herrenvolku“ (o nemškem gospodstvu nad nami), na Dunaju nas je drug nemški kričač Wolf proglasil za „manjvredne“. A da nismo manjvredni, da ne pripuščamo drugim oholo gospodovati nad nami, pokazal je vseslovenski shod, pokazali so drugi slovanski shodi v Pragi, Krakovem itd.

Mnogo bridkega, tužnega, malo veselega nam daje pogled v minulo leto, in z veliko skrbjo stopamo čez prag novega leta. Kaj nam prinese? Jedno gotovo: borbe, znabití hude borbe za obstanek naš! Pripravimo se nanje, stojmo trdno za svojo pravično stvar in ne odnehajmo za las od postavnih svojih zahtev! — Vesela novica prihaja iz bele Ljubljane ob koncu leta. Resno delajo rodoljubi na to, da spravijo in pomirijo razdvojene

brate, da jih združijo na skupno delo v blagor národa! Dal Bog, da se blaga namera posreči in da nas novo leto najde združene vse, kar nas je rodila slovenska mati, pod skupnim praporom v borbi za vero, dom in cesarja!

Dopisi prijateljev.

Kronski darovi za velikovsko šolo. Za velikovsko šolo je nabrala gospa dr. Krant-ova v veseli družbi 4 krone; Filip Kočnik v Topli pri Črni 20 kron; na ženitnini gosp. Urbana Habernika v Dvoru nad vrbo darovali svatovski rodoljubi 14 kron; duhovnik Jožef Šket v Enns-u na Gorenjem Avstrijskem poslal nam je dar v jaslice za velikovsko šolo 50 kron. Bog ga živi! — Slovensko omizje pri „Brunnerju“ v Beljaku pošilja kot darilce za božič 15 kron. — C. kr. gimn. prof. Jak. Wang v Beljaku 2 kroni. — Župnik Ant. Sturm v Borljah 20 kron kot obljubljeni letnino za vel. šolo. — Komendantor in župnik Matej Servicej na Remberci daruje znesek od treh izplačanih kuponov za l. 1895., 1896. in 1867. na delnico „Národne Tiskarne“ v Ljubljani 18 kron. Skupaj 143 kron. Lepa hvala vsem darovalcem! Živeli nasledniki!

Iz Grabštanja. (O misijonu.) Imeli smo, kakor ste spročali, sv. misijon, ki je bil našim domačim liberalcem, nasprotnikom cerkve, hud trn v peti. Ščuvali in hujskali so zoper misijon, predno se je začel, ko se je vršil in še pozneje niso odnehali, marveč č. misijonarje na nesramen način grdili po svojih listih. Tem zlobnežem ni dosti, da se sami trdovratno branijo svetih resnic, marveč hočejo z vso silo odvrčati tudi druge. Naj pa le pomislijo, da bodemo vsi enkrat odgovor dajali pred Bogom! — Izjavljamo, da se ne strinjamo vsi farani s peklenkim početjem teh ljudi, da zavračamo njih napade ter se izkreno zahvaljujemo gg. misijonarjem, in g. dekanu za veliki njih trud!

Iz Koprivne. (Naš zaklad.) „Kjer je tvoj zaklad, tam je tvoje srce.“ Na sv. dan in sv. Štefana praznik je bilo v cerkvi videti, kje imajo Koprivčani srce: da je imajo pri Bogu v cerkvi, ker je tam njih zaklad. Dva nova mašna plašča, bel in rudeč, sta prvikat povzdigovala praznika. Rudečega je nekaj neki kmet kupil za 70 gld.; zdaj smo pa za popraviljanje dali 150 gld., sev je vse drugačen kot prej. Po straneh je iz svitlo-rudečega svilnatega damasta, na sredi pa je vzadi podoba Kristusa na križu, nad njim nebeški Oče in pod njim žalostna mati. Beli plašč je po straneh iz močne, čisto bele svile, na sredi zadi pa predstavlja Marijo z detetom, ko podeli sv. Dominiku rožni venec. Spodaj in spredaj pa so okusno in umetno z roko izdelane rudeče in bele rože z zelenimi listi, ki se kaj lepo prilegajo podobi „rožnega“ venca. Vrednosti imata oba vkup, kakor se v prodajalnicah računijo umetnije, pet do šest sto goldinarjev. Za rudečega so sinovi, hčere, hlapeci in dekle prinesli čez sto goldinarjev, en tesarski pomočnik sam dal je 5 gld., tudi otroci so dajali po eno in dve kroni — brez prigovarjanja. Pri tem č. g. duhovnike opozarjam na č. dominikanke v Brežah. Ker sem imel že precej opraviti ž njimi, lahko pričam, da se s popravo starih oblačil mnogo potrudijo in čudovito po ceni delajo. Č. g. prior v Brežah mi je rekel, da delajo za tak zaslužek ko navadne šivilje, toliko da se skromno preživijo. Sovražnice so slabega netrpežnega, če tudi morda lepega modernega blaga. Izdelujejo tudi dela, ki jih v Celovcu ne znajo. V umetniškem delu so mojstrinje. Pokvarjene slike starih bander dajo same prenoviti, eno sliko za 5 gld. — Podružnica sv. Ane, mnogim Podjuncem znana cerkvice, je dobila tudi jeseni imeniten svilnat bel plašč z umetno podobo sv. Ane. Vreden je veliko čez sto, daroval ga je pa pobožni kmet Kočnik v Topli, blaga slovenska korenina. — Bog, ki je bogat dosti, vse bogato povrniti, bo dušo blagih dobrotnikov z boljšim blagom obogatil. Take spoštujemo, ki spoznajo, da je božji dar vse, kar imajo, in Bogu ter ubogim radi dajejo.

Iz Prevalj. (Različno blago.) Snega nam je toliko nametalo, da komaj upam do tebe, predragi „Mir“, prodreti, a „korajža velja!“ podajmo se na pot! Najprej nekaj o našem delavskem društvu. Vrlo napreduje, to je gotovo, a nam se

še vedno premalo zdi. Koliko jih je katoliških delavcev, ki se bojijo pristopiti društvu samo radi par kričavev v sovražnem taboru. Vnebovpijoče je tudi (in prav značilno za toliko hvalisano prijaznost rudečkarjev do delavcev), da postavljajo ude bolniškega, podpornega društva koj v nižje razrede, kedarkoli zvedó, da je dotični ob enem ud našega društva, čeravno jim je znano, da naše društvo vsled pravil ni primorano, bolnih delavcev podpirati, ker sploh ni bolniško podporno društvo. Kmalu bomo napravili račun s temi mogočnejši! — Veselega je pri nas le, da jo je popihal čez koroške meje naš dragi prijatelj, rudeči črevljar Wögerer. Za njim žalujejo menda samo njegovi upniki, katerih je precejšao število. On pač ni znal tako dobro „kupati“, kakor znani beljaški Eich, kteremu menda boljše nese. — Zadnje naše zborovanje je bilo dobro obiskano. Pri prihodnjem bodo tudi, če Bog dá, društveniki prvokrat videli omaro s knjigami, ktere smo do sedaj naberačili. Naše društvo je tudi pristopilo te dni slovenski krščanski „zvezi“ v Ljubljani. Vsi dobrotniki in prijatelji delavskih stanov so tem potom iskreno naprošeni, da darujejo našemu društvu knjig, ktere lahko pogrešajo, ktere bodo pa našim ubogim delavcem v razvedrilo in koristen uk. Tudi druga darila in podpore hvaležno sprejemamo. Napis je: Katoliško-delavsko društvo v Prevaljah (Koroška). Gotovo jih je veliko med našimi krščanskimi slovenskimi sobraty, kateri imajo knjig, ne da bi jih rabili; ven ž njimi iz vaših zadublih omar in sém ž njimi v življenje, da se zopet vname luč pravega krščanskega življenja, da razvedrijo sto in sto trpinov in doprinašajo sadu, kterega v svoji ječi ne bodo rodile. Tukaj naj še omenjam onih dobrotnikov, kateri so dosedaj poslali knjig na razpolago: gosp. c. kr. dež. sod. svet. Ernest Truck v Celovcu, gospa J. Schellander v Celovcu, č. g. bogoslovci celovski, č. g. dekan H. Angerer iz Št. Lenarta v labudski dolini, naš č. g. župnik A. Kesnar. Hvala jim in prisrčni Bog povrni! Živeli nasledniki! — Kdor podpira našo knjižnico in društvo, stori ob enem prav krščansko in tudi národno delo! Mi ne nehamo z beračenjem, dokler ne moremo reči: Knjižnica katoliškega delavskega društva v Prevaljah je — otvorena!

Iz Šmarjete v Rožu. (Občinska volitev in grdo postopanje nemških nacionalcev.) Dne 20. t. m. smo imeli pri nas občinsko volitev. Zvršila se je, bi rekel, za našo stranko srednje. Izvoljenih je polovica naših in polovica nemških, t. j. liberalnih odbornikov. — V tretjem razredu smo zmagali enoglasno. Z 32. glasovi so bili izvoljeni naši kandidati; v drugem razredu smo pa spravili v odbor samo dva naša. Uzrok temu so nekoliko nekteri omahljivci, zlasti pa sramotno početje nasprotnikov, ki so našim možem svoje listke vsiljevali, naše listke pa jim jemali po sili iz rok. Ko jim tudi to nič ni pomagalo, so pa v zadnjem hipu poslali po nekega bolnega nasprotnika z vozom. Do tačas je volilna komisija čakala, in ko je ta prišel in oddal svoj glas, so volitev sklenili. S to zvijačo so pripravili v odbor dva svoja kandidata. Naša dva sta pa pri srečanju propadla in prišla za namestnika. Torej so ravnali nepostavno in nesramno. Še bolj nesramno se je pa obnašal na dan volitve neki trgovec, ki je napravil cel govor in hotel volilce slepiti, da so on in njegova stranka dobri „kristijani“. Ali vprašam: kakšni kristijani so oni, ki zaničujejo katoliške može in duhovnike? Od spredaj se jim prilizujejo, od zadej pa jih obrekujejo z „črni farji“ itd. Pri nas to niso nobeni kristijani. Kdor božjih namestnikov ne spozna in jih zaničuje, ta je zoper nje in če je zoper nje, je tudi zoper vero. — Ta posil-Nemec se je v svojem govoru tudi zaletaval v nekega vrlega mladeniča, češ, da je nepostavno in prisiljeno dobil pooblastilo od neke vdove, ter ga je tudi osebno imenoval in zasramoval vpricho vseh volilcev. Taka je tista nemška omika! Kdaj jo bomo prav spoznali? Ko je ta odnehal ga napadati, je začel neki kmet iz Šmarjete, kateri je svojo nemško „omiko“ našel, ko je vozil oglje iz Šmarjete na Bajtiše. Mož, kterega toliko napadajo, je vrli národnjak g. Miha Špek, kterega večina ljudstva prav spoštuje. Ta mož je odločen Slovenec, ali ravno zato nasprotnikom trn v peti. Omenjeni kmet ga je razžalil z grdo psovko. No, dala se mu bo priložnost, zagovarjati se zaradi tega na drugem mestu. — Omeniti je treba še padca nekega zagrizenega posil-Nemca, kateri je bil prej županov namestnik in je zdaj mislil spomladi staviti novo hišo, ker je menil, da postane župan. Zgodila se mu je nesreča, da še v odbor prišel ni. Zato se je zelo jezil na nas Slovence, a prijatelj-sko opominjamo ga, naj si zapomni pregovor, ki pravi, da ne smeš kožo medveda prej prodajati, preden ga imaš. Ravno tako tudi ni dobro, misliti prej na županski stol, predno si občinski odbornik. — Torej taka je bila naša občinska volitev. Spoznali so naši možje „fortšritlarje“ in njih

surovo obnašanje. Slava in hvala našim volilcem, kateri so trdno stali na braniku; posebna slava volilcem iz Kočube. Pokazali so, da smo še Slovenci v Rožu trdni in da je in ostane naše geslo: vse za vero, dom in cesarja. Torej Slovenci z združenimi močmi in ne udajmo se! Pravična stvar mora konečno zmagati.

Iz Dholice. (Misijon.) V osmini sladkega Jezusovega imena, t. j. od dne 16. do 24. prosinca 1898. l., se bo na Dholici obhajal misijon. Vodila ga bodeta čast. gg. oo. Fran Doljak in Fran Verhovec iz družbe Jezusove. Vernike iz domače in tudi iz sosednih župnij opozarjamo s temi besedami na to slavnost.

Iz Borl ob Zili. (Občinska volitev.) Dne 20. decembra t. l. imeli smo tukaj občinske volitve. Cela tukajšnja občina obstoji samo iz dveh večjih vasi, namreč iz Borl in iz Gorič. Bilo bi tedaj čisto pravično, da bi imela vsaka vas polovico, to je 6 občinskih odbornikov. Ker so si pri prejšnjih deželno- in državnozbornskih volitvah pomagali boljši, konservativni možje in tudi srečno zmagali, hoteli so tudi pri občinskih volitvah tako storiti in s tem do zdaj vladajočo bolj liberalno stranko premagati. Ali glej, staro sovraštvo, ki vlada med Borolci in Goričani, stopilo je pri občinskih volitvah zopet vmes in samo po težkem trudu, ker eden drugemu ni zaupal, pobotali so se tako, da se volijo v drugem volilnem razredu sami Goričani, v prvem razredu pa zopet sami Borolci. Ko bi ostali vsi volilci mož-beseda, bi naša stranka tako rekoč igranje dobila sijajno zmago. Kajti v drugem volilnem razredu liberalci še svojih glasov niso oddali, pa tudi v prvem razredu bi imela imeti naša stranka okoli 16 glasov, liberalci pa samo 9. Ali med tem, ko so prišli liberalci polnoštevilni k volitvi, prišlo je naših vsled raznih nakan samo 11. Pa tudi to nič ne bi storilo, ko ne bi Goričani, kakor je bilo to že prej pričakovati, dano besedo prelomili in z liberalci vred volili še enega Goričana. S tem pa niso samo hudo škodovali sedanji občinski volitvi, ampak tudi celi naši stranki in najbolj tudi samim sebi; kajti gotovo je, da Goričanom iz te fige, ktero so vkljub vsemu opominjevanju napravili ter jo svojim borolskim zavezničkom pokazali, v treh letih, to je pri prihodnjih občinskih volitvah nastane kislá lesnica. In kakor so v zadnjem času imeli samo tri in to še bolj liberalne zastopnike v občinskem odboru, tako se jim kaj enakega čisto lahko pri prihodnjih občinskih volitvah pripeti in to po vsi pravici, ker zdaj s šesterimi odborniki niso hoteli biti zadovoljni ter so vrh še dano besedo prelomili. To je sramotno!

Iz Maribora. (Cerkev Matere Milosti.) Od več strani nas poprašujejo naši dragi dobrotniki in Marijini častilci, kako nam kaj gre pri našem blaženem in trudopolnem delu, pri stavbi veličastnega Marijinega svetišča v Mariboru? V veliko tolažbo in veselje vseh naših dobrotnikov moramo pripoznati, da se mila in ljubeznjiva roka Marijina povsod vidi in kaže in zatorej naše bogoljubno delo lepo in mirno napreduje. Novi zvonovi že davno pojejo v krasnih zvonikih; tudi cerkvena ura že bije in cerkev krasijo nova okna! Zdaj cerkev slikamo in kinčamo in naša želja je, da bi bila slikarija dokončana v prihodnjem letu, ko bomo slavili zlati jubilej našega vkupnega očeta in po milosti božji našega velikega cesarja Franciška Jožefa. Novi družniki še zmiraj pristopajo — naša družba šteje blizu 50.000 udov — in zdi se nam, da preblažena Mati Božja druge kliče v svojo družbo, če stari družniki pozabijo na svoje dolžnosti. Sicer pa moramo izreči, da družniki večinoma ne pozabijo na milodare temveč z veliko skrbjo in gorečnostjo prinašajo Mater Milosti svoje darilce in temu ni čuda. Obhajamo namreč vsaki mesec slovesno sv. mašo v čast sv. angeljev varuhov vseh družnikov v ta namen, da bi sv. angelji Božji opominjali družnike na milodare in ti nebeški prijatelji našega bogoljubnega dela to storijo tako milo, ljubeznjivo in krepko, da družniki nimajo mirú, dokler ne prinesejo ali ne pošljejo svojega milodara. V imenu preblažene Matere Božje, Matere Milosti, izrekamo svojo srčno zahvalo vsem našim blagim dobrotnikom za vso dosedanjo pomoč in prosimo enako milo in ponižno, naj nas tudi v prihodnjem letu ne zapustijo! Sklepamo našo srčno zahvalo in milo prošnjo z geslom, ki smo si ga izvolili za naše bogoljubno delo:

Vse po Mariji! Vse za Marijo!
Vse v Mariji! Vse za Marijo!

P. Kalist Heric,
gvardijan in predsednik Marijine družbe.

Glasovi nasprotnikov.

„Vélik“ Dobernik pred volilci.

Cenjeni čitatelji „Mir“-a se gotovo še spominjajo, kak dirindaj je bil pred jednim mesecem, ko je prišel ta slavni „nemški“ mučenik z Dunaja v Celovec. Na tisoče (?) glav mu je mahljalo s klobuki in vpilo „heil“. Ob sebi se razume, da je

bilo od onih „tisoč“ glav več kot polovica nezrele in mlečezobe mladine, za katero bi bilo veliko boljše, da bi domá za pečjo čepela s knjigo v roki. Toda glej, komaj je minula jedna ceremonija, že si je mislil Dobernik, da mora napraviti drugo, in sicer z volilnim shodom, kterega je sklical, da poroča o svojem „delovanju“ (!!) v državnem zboru. Človek bi si mislil: „Hé, če bodo govorili tako „vélik“ gospod, ki imajo skoro ves Celovec pod mezincem, kajti, če le mignejo, že vse za njimi leti, tedaj ne smem take izredne prilike zamuditi“. In res, letel sem, kakor besen, misleč, da dobim vsaj mali prostorček, sicer bi se mi utegnulo zgoditi, da bi se moral vrniti ali pa pred vrati stati. A dobil sem prostora še preveč. Dvorana je bila dobre četrte ure pred shodom še popolnoma prazna, in opazoval sem, kako so se že nekteri „visoki“ gospodje začeli praskati za ušesi, češ, kaj bo, če ne napolnimo dvorane.

Ko je pričel govoriti Dobernik o svojem „delu“ v državnem zboru, naštel sem okrog 150 ljudij, in med temi bi lahko rekel, da je bilo le 100 volilcev, vsi drugi so le iz radovednosti prišli na shod, ker se še niso povzpeli do časti volilne pravice. Dasiravno je Dobernik kvasal skoro jedno uro, vendar ni povedal ničesar novega. Vse to bodo že kmalu vrabei na strehi čivkali. Zavijal pa je tako, da je marsikteri izmed poslušalcev zmajeval z glavo, češ, ta zná „fino“ govoriti ter pretkano. Kakor znajo nemški časopisi pisati in zavijati o pravici in resnici, kedar se gre za nas Slovane, tako in nič boljši tudi ni bil naš Dobernik. Dolžil je najprej, da slovenski in klerikalni časopisi vedno „hujskajo“ proti Nemcem. *) Tudi njega grozno bolé jezikovne naredbe, ktere se morajo na vsak način preklicati; dalje, tajni ukaz bivšega pravosodnega ministra grofa Gleispacha. Za „večerjo“ si je govornik privoščil grofa Badenija, Poljake in Čehe, ki so storili, kakor je modroval, toliko „nepostavnostij“ nasproti nemškemu národu. Slovane je Dobernik često nazivljal s „Pöbel“, „Mob“ itd. Tako psovanje je za Dobernika in njegovo stranko jako značilno. Stara stvar je že, da tisti, ki nima boljših dokazov — zmerja. A mi bi si dovolili g. poslanca opozoriti samo na to, naj ne pozabi, da je bil on nekđaj zadovoljen tudi s tem „pöbelnom in z mobi“! Omenjal je dalje krvavih dogodkov na Dunaju, v Gradcu, v Hebu, kjer je tekla „nedolžna“ kri samo zaradi tega, ker so se Nemci uprli sedanjemu trinoštvu. Obsojal je dogodke v Pragi ter ostro napadal nekega Mladočeha, ki se je „predrznil“ primerjati to z nemškimi izgredi. Kajpak! Gospodom Nemcem je dovoljeno se z nasilstvom upirati postavi, pobijati, napadati nedolžne; a ko drugim, ko so jih Nemci toliko zasramovali in izživali, vskipi kri, ter se branijo, je to „predrznost“. Taka je „svoboda“, kakor jo umeva g. Dobernik!

Državni zbor ni mogel ničesar skleniti, tako je dejal govornik, ker smo delali obstrukcijo. Da je bila ta potrebna in tudi uspešna (!), dokazuje baš najnovejši čas. Največja naša želja: odstraniti poljskega grofa Badenija, se je izpolnila in tej slediti morajo še druge ugodnosti za nas.

Napadal je dalje predsedništvo državnega zbora in ojstro prijemal nemške katoliške poslance, ki so pravični tudi Slovanom. Končal je z izrekom, „da se Nemci bojijo samo Boga in nikogar drugoga na tem svetu.“ No, no, gospodine Dobernik! Strah božji je stranki, kateri pripadate, že davno deveta briga, in ravno ta stranka spodkopava kjer le more vero v Bogá! In da se sicer nikogar ne bojite, tudi — ni res! Saj Vas spravi vsak slovenski ali češki kaplan, mala slovenska vloga ali napis, in še le odločen slovenski odvetnik tako v strah, da ropotate in kričite, kakor bi se podiral ves svet!

Mi pa smo zopet enkrat slišali, kaj Nemci hočejo in iščejo, in sicer iz ust jednega najbolj domišljavih nemških sanjačev. Čitatelji „Mira“ pa, ki so pazljivo čitali poročila iz državnega zbora v našem listu, si lahko mislijo, kako da so ti ljudski „osrečevalci“ daleč za resnico, ker jim je laž in zvijača prvo sredstvo, s kterim si upajo priti zopet na površje. A to se jim ne posreči nikdar, če bomo Slovani še zanaprej tako edini, kakor smo bili ravno letos, in v svesti smo si lahko, da bode še veliko vode steklo v morje, predno se Nemcem želja po gospodstvu čez Slovane v Avstriji zopet izpolni. V to pomozí pravični Bog! ≡

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Delegacije so zaključile dne 22. t. m. svoje delo. Nemci so trobili ob vsaki priliki znane neslanosti o „zatiranem nem-

*) To je naravnost laž! Slovanski in pravični nemški listi ne hujskajo zoper Nemce, ne kratijo jim tega, kar jim gre, marveč se potegujejo le za to, da imej tudi Slovan iste pravice, kakor jih ima Nemec, ter se branijo zoper krivice, ki jih liberalno-nacionalni Nemci delajo Slovanom. Nasprotno pa vsakdo lahko na svoje oči bere, kako nemški listi, in ne v zadnji vrsti Dobernik-ove „Freie Stimmen“, napadajo, grdijo in kar najgrše psujejo vse, kar je slovenskega!

štvu". Krepko so jih zavračali češki odposlanci. — Deželni zbori so sklicani, in sicer oni za Štajersko, Kranjsko, Goriško, Nižjeavstrijsko, Galicijo in Šlezijo na dan 28. t. m., oni za Češko, Gornjeavstrijsko, Koroško, Solnograško, Bukovino, Moravsko, Predarelsko in Trst na dan 10. januarja, za Dalmacijo na dan 11., a za Istro v Pulj dne 20. jan. 1898. — Gališki minister postal je bivši moravski namestnik baron Löbl. Poljaki niso z njim nič kaj zadovoljni, ker ima mož povsem zastarele nazore, ki se ne strinjajo s sedanjo poljsko politiko. — Češki zaupni možje so imeli dne 19. t. m. shod v Pragi. Sprejeli so 6 važnih resolucij, ki se ozirajo na sedanji politični položaj. — Žalostne tiskovne razmere vladajo na Hrvatskem. Skoraj mesec dni se je vršila pred zagrebško sodnijo obravnava proti uredniku „Obzora“, Pesariču, in proti uredniku „Katoliškega Lista“ Koreniču. Tožila sta ju mažaronska deželna poslanca Spevec in Gavrančič radi žaljenja časti. „Obzorov“ urednik je obsojen na 4 mesece ječe in na globo 300 gld., pater Korenič pa na mesec dni ječe ali na globo 150 gld.

Druge države. Rusija osnuje v kratkem posebno ministerstvo za zdravstvene zadeve. Taka ministerstva nima do sedaj nobena druga država na svetu in vendar trobijo Nemci itd. o strašnem ruskem „barbarstvu“. — V Rimu so minuli teden slovesno odprli novi rusinski kolegij, t. j. visoke bogoslovne šole. — V nemškem državnem zboru so se razni poslanci prav drzno vtikali v naše avstrijske razmere ter tožili, kako „slabo“ se godi avstrijskim Nemcem. Kdo bi se jim ne smejal! Dobro je one sitneže zavrnil voditelj katoliške stranke Lieber. — Princ Henrik, brat nemškega cesarja Viljema, se je odpeljal z vojnim brodom na Kitajsko, da ondi utrdi pristanišče Kiao Čao ter morda kaj zemlje pridobi za Nemčijo. Ali temu se bodo uprli Kitajci, pa bržčas tudi Angleži. Zavaljo tega koraka Nemčije zasedla je Rusija pristanišče Artur. Kdor pa ima Artur, temu je pot odprta v glavno kitajsko mesto Peking. Rusija si je dozda bila s Kitajsko prav dobra, če si bo še zanaprej, potem ne bo pelo dobro nemški prevzetnosti na Kitajskem.

Kneippovanje.

IV.

Tudi po zimi je prijetno se omiti, ako pridemo razgreti domov, ali pa noge v mrzlo vodo pomočiti (v sneg tudi dobro, s snegom odrgniti), bodisi da so vroče ali mrzle. Mrzle pomočimo le kratko in hitro suhe nogavice natakemo, vroče pa lahko dalj hladimo. Kaj je pametnejše, vprašam, ko prideš poten domov (mnogo jih seve neve, kako se more po zimi potiti?), ali hitro mrzlo piti in se tako znotraj ohladiti ali pa najprej brisalko (prtič) namočiti ali noge v vodo ali sneg in se po koži ohladiti? Po zimi se tudi rado dogodi, da otroci po snegu norijo, kakor pravimo pri nas, ali da se človek po snegu preužene, presili ali v mrazu prehladi in se kaj vname, iz česar nastane vročinska bolezen. Zato pa onim, ki so moj opominj v štev. 25. brali, še svetujem, kaj početi v posameznih slučajih. Na mizi imam 9 knjig, 6 Kneippovih, eno od njegovega tajnika „Huber: 100 Geschichten“, eno od zdravnika spisano¹ in jako poučno kneippovsko knjigo², pa pismo tirolskega vodozdravnika. Menda ja ne bomo goljufani?!

Zanimalo vas bo, kaj pravi zdravnik. V uvodu piše: Trpeče ljudstvo sme pričakovati, da zdravnik tega zdravljenja (t. j. Kneippovega) nikakor ne prezira, ampak poskusi in kar je dobrega, v blagor trpinom porabi. V tej knjigi najdemo napis: Bolezni, za ktere je zdravljenje z vodo po moji skušnji posebno primerno. V prvem delu našteva: mrzlico, potem nalezljive bolezni, namreč osepnice ali koze, ogree (óspice = Masern), škrlatico, tifus, influenco in davico (difteritis); potem vnetja in podobno: zvijenje (izpahnjenje) in zmučkanine (otiske), pik od žuželk, opekline, zmrznenje; vnetje možganske opne (kože), vnetje trebušnice (trebušne mreže = črevesno vnetje), vnetje črev, pljuč in rebernice (oprsne mreže), akutni (t. j. ostri, silni) sklepčni revmatizem in akutno vnetje v grlu; potem akutne bolezni spodnjega života brez mrzlice; stisnjena kila, črevni (driska) in mehurni katar in pa slednjič bolezni v nosu in goltanci z mrzlico ali pa brez mrzlice, namreč: nahod (navadni katar v nosu) t. j. vnetje nosne slizne kože in krup, t. j. vnetje jabolka (krljja). V drugem delu našteva dolgotrajne (kronične) bolezni, med temi vnetje žil, vodenico, slabost na krvi, želodčne bolezni, dero ali sušico, padavico, mrtvoud in še druge. — Tedaj zdravnik potrjuje zelo obsežno porabo vode, med drugim za vsa mnogoštevilna vnetja.

¹ Dr. Schlichte, Kneipp in vednost ali zdravljenje bližnje prihodnosti (nemško) l. 1892.

² Die Wasserkur, Kneipp's System erläutert und verbessert von O. Neuens. Trier, Paulinus-Druckerei.

Kakšna pa je vročinska bolezen? No marsikdaj koga tako silno napada, žege in peče ko sam ogenj, kuha in vre v njem in teče z njega, sapa, koža je vroča, da kar nič ne dvomimo, da je huda vročina. Tu je prva misel: gasiti! Eden je rekel: Jaz druge bolezni tako nimam kakor vročino. No vidite, treba samo po vode in prtič in vedeti, kako vročino iz trupla potegniti. Pa je dosti dvomljivih slučajev. Najboljše je z zdravniškim toplomerom³ toploto meriti. 37 in pol stopinj je prava toplota, ako meri čez 38°, je vročina, čez 39° je huda, čez 40° zelo huda, 42° je za življenje nevarno. Ako ne meri čez 37°, se ne sme hladiti. Po navadi pač bolnik sam more in tudi mora povedati, ali mu je vroče ali mraz, pa tudi, ali mu hlajenje dobro ali hudo dene.⁴ Tedaj poskusiti! Pa bi moglo nevarno biti? Jaz mislim tako: ni treba sprva vzeti zelo mrzle vode, če se bojimo; prilijmo mrzli malo tople in omijmo bolnika za poskušnjo le nekoliko n. pr. noge ali trebuh ali prsi in hrbet. Potem ga hitro odenemo, da se ne shladi in spet ogreje. To ne more škodovati. — Zelo koristno je vedeti, kje je bolezen? Vsak ve, da se pogostoma vnamejo pljuča. Pa tudi možgani, grlo, jetra, ledvice, slezena, čreva, mehur, sklepi in celo trde kosti se morejo vneti, tudi žile, živci in kri sama. Tudi nahod in mrzlica sta vnetje, oni najrahljše, ta najsilnejše. Tifus je živčna mrzlica ali vročina, ki ima svoj sedež v črevesu; tedaj tudi hudo vnetje. Strahovita davica, najhujša otroška bolezen, je vnetje v goltanci, ki se lahko tudi v grlo, sapnik in nos razširi. Najložje bomo ločili, če si tako delimo: vnetje v glavi, vratu, prsih, črevesu, krvi in sklepih.

Znamenje vnetja so: vročina, bolečina in otek. A bolečina ni zanesljiv sled; dostikrat se čuti le, če se pritisne, dostikrat se občuti drugje, ne kjer je bolezen. Vnetje pluč navadno daje na znanje: suh kašelj, navzdigovanje (trganje), vročina čedalje večja, bode (peha) v prsih ali pa stiska. Toda vselej se ne napove tako. V Kneippovih bukvah je ta-le poučljivi izgled: Martina, lepega močnega moža, je prišla huda mrzlica, najprej strašanski mraz, potem pekoča vročina, vroča sapa, glava strašno vroča, zeblo ga je in truden je bil. Bolečine ni čutil nobene. V 10 dneh ga je ugonobilo. Zdravnik mu je dajal za vnete možgane, po smrti pa so našli, da je umrl zavolj vnetih pljuč. „Kaj bi bili vi storili?“ so vprašali Kneippa potem. No kaj Kneipp reče? „Če gori, gasi; gasi najprej kjer najbolj gori; če je celi život v ognju, gasi celega. Ako se s tem ne da pogasiti, vsaj ogenj zmanjšaš. Jaz bi bil ukazal vsake pol ure ga po hrbtu, prsih in spodnjem životu (t. j. celega) umivati 3 do 4 ure dolgo. S tem bi se mnogo pogasilo in med tem je čas premišljevat, kaj bi se še storilo. Potem bi napravil zgoraj in spodaj obkladbe,⁵ spodnje bi napravil prav debele in vsako uro bi noge znova ovil.“ — V fužinskem kraju se je 40letni delavec slabega čuteč vlegel, v par dneh zgubi zavest. Zdravnik ga drugi dan po pohodu preišče in ježe se mrmra: „zlomek, zlomek, pljuče vnete, vnetje na najvišji stopinji“. Ne pomaga noben zlomek, bolnik je v kratkem zaspal. Kako lahko se zdravnik moti, kako hudo zanj, ako ne ugane hitro bolezni ali pa ljudje ne grejo hitro po njega, se lahko tačas pljuče „skuhajo“. Kneippoveca to ne spravi v zadrego, če ne more uganiti natanko, kje tiči vnetje. Kneippovo načelo je, da se mora ozdravljati ne le bolni kraj, ampak celo telo. Naj bo vročina tu ali tam, v truplu je, treba jo je potegniti iz trupla in to se doseže z omivanjem, ovitki in obkladki. Kakor goba vodo pije, tako pije mokri mrzli prt vročino iz vroče kože in mesa, ako se kože prime, tesno ovije; seve le dokler ni zgret, kakor goba le srka, dokler ni napojena. Zato se mora prt, ko je razgret, sneti in kakor treba pogostoma namakati. Porabe so te: 1. život umivati z v mrzlo vodo (čisto ali zlasti za slabe z jesihom zmešano) namočenim in izžetim prtom; 2. noge zavijati ali samo do kolenc ali čez kolena; 3. namočen prt na črevo; 4. kratki ovitek (od pazduhe do blizu kolen); 5. namočen prt na prsi in pod hrbet; 6. polkopol. — Vse mrzlo, samo noge, če so mrzle, se morejo tudi v toplo zavijati (s prti v seneno zavrelico namočenimi), in vnet mehur se mora greti. Najnavadnejše, pa najimunitnejše so prve tri, ki v mnogih slučajih zadostujejo. Štej si vsak v dolžnost vsaj te se dobro naučiti.

³ Stane malo čez 2 gld., napravljen je tako, da živo srebro ne pade samo, ampak ostane na najvišji stopinji. Meri se navadno pod pazduho, pa se mora blizu četrte ure stisnjen držati, da se tišči kože, in se z odejo pokrije. Najboljše je meriti zjutraj od 7—9 ure, ko je najhladnejše, in pa zvečer od 4—6 ure, ko je najbolj vroče telo.

⁴ Na prvi občutljaj se ni zanesti; vsakemu hudo dene v trenutku, ko se mokro koži pritisne, pa to ni nič. Otrokom in boječim smemo le malo zaupati.

⁵ Mokre prte na prsa in hrbet.

Novičar.

Na Koroškem. (Osebne novice.) Cesar je imenoval deželnega glavarja koroškega g. grofa Goëssa svojim tajnim svetovalec. Nemški listi se hvajajo, da se je s tem odobrilo nemško-nacionalno postopanje. Drzni so res ti ljudje! — Za notarja v Pliberk pride notar iz Gornjega Grada g. I. Svetina, rodom koroški Slovenec. Čestitamo! — Za okrožnega zdravnika v Guštanj je imenovan g. dr. J. Höhn iz Radinja na Štajerskem. Ali zna slovenski? — Prestavljen je sodnik gosp. V. Potiorek iz Trbiža v Krko. Na njegovo mesto pride g. dr. K. Mayr iz Mureka. — Okrajni komisar v Celovcu g. pl. Rainer je dobil od cesarja zlati zaslužni križec s krono. — Dež. predsednik gosp. baron Schmidt-Zabierow odloži svojo službo dne 30. t. m. Dne 28. t. m. so se poslovili od njega zastopniki uradov itd. Celovčani pa mu posvetijo za odhod z bakljado, s katero ob enem pozdravijo novega g. predsednika. — Državni in deželni poslance trgovinske zbornice v Celovcu Hinterhuber je odložil vse mandate, ker je propal v neki tožbi proti inženjerju Čebulu radi razžaljenja na časti. Povodom državnozbornskih volitev je namreč Čebul v listu „Kärntner Nachrichten“ dolžil Hinterhuberja, da svoje mandate izkorišča proti deželi. Hinterhuber je tožil, a je propal. Za deželni zbor bode nova volitev v trgovinski zbornici dne 8. jan. Izvoljen bode zopet Hinterhuber, dasi nacionalci hudo delajo zoper njega in bi radi spravili v deželni zbor jednega glavnih svojih pristašev, dr. Pohl-a.

— (Novi koleki) v kronski veljavi se uvedó z dnem 1. januarja 1898. Ti koleki so iz jako tenkega papirja in treba bode opreznosti pri nalepljenju. Stari koleki iz leta 1893. se bodo prodajali le še do 28. februarja 1898 in se pozneje ne bodo smeli rabiti, zamenjavali se bodo pa za nove koleke do 31. marca 1898.

— (Občinske volitve.) Nam nasprotna liberalna stranka je zmagala, kakor ni bilo drugače pričakovati, pri občinskih volitvah v Grabštanju, Tinjah, Žihpoljah, Pliberku, Šmartnu ob Celovcu, Trbižu. V Galiciji smo dosegli nekoliko uspeha. Na Gozdanjah je slovenska stranka v tretjem razredu zmagala, v drugem propadla za tri glasove. O drugih občinah poročamo med dopisi in prihodnjič.

— (Shodi.) Političen shod pri Vojtu v Puhmi ob Rožeku je bil dobro obiskan in se je vršil čisto mirno in vzgledno. Shod v Borovljah pa so motili socijalni demokrati z grdim vpitjem in razgrajanjem. Nastopil je tudi zopet g. Krasnik iz Svetne vasi, ali pohvale ni žel. Več o obeh shodih prihodnjič.

* Novi deželni predsednik g. pl. Fraydenegg-Monzello je našim liberalcem dokaj po volji, kakor je spoznati iz pisave njihovih listov. Poudarjajo, da je pri volitvah v štajerskem velikem posestvu vedno potegnil z liberalci. Iz tega spoznamo, pri čem da smo! — Pliberčani so imeli dne 26. t. m. velik „hec“. Nemški velikani Lemiš in Eisele so „reševali“ pliberško „nemštvo“, purgarji pa so razobesili zastave-frankfurtarice na vseh koncih in krajih. Pravijo, da bo zavoljo tega sedaj v ceni poskočilo pliberško maslo. Vi slovenski okoličani pa, kako dolgo bodete še mirno gledali početje teh ljudij, nasprotnikov Vaših, in jih mastili s svojim denarjem?

Na Kranjskem. Ljub. kat.-pol. društvo je imelo dne 19. dec. velepomembljiv shod, na katerem sta izborna govorila gg. dr. Šusteršič in dr. Žitnik o političnem položaju. Obadva sta poudarjala, kako potrebno je Slovincem v sedanjem času složno postopanje ter naznanila, da hočejo na Kranjskem doseči spravo med razdvojenimi brati. V ta namen so se zbrali kranjski državni poslanci dne 27. dec. v posvetovanje. To je za Slovence kaj vesela novica za novo leto. Dal Bog trajnega uspeha! — Ljubljanski kanonik, preč. g. dr. Seb. Elbert, je postal proš v Novem mestu. — Dne 19. t. m. je umrl v Ljubljani predsednik dež. sodišča ljubljanskega g. Fran Kočevar pl. Kondenheim v starosti 65 let. — Ljubljansko barje se kmalu začne posuševati. Dotične obravnave so že dognane. — Električna luč bode zažarela na novega leta dan v Ljubljani. Kdaj jo dobimo v Celovcu, kjer se sedaj mestnim očetom toliko mudi iz demonstracijami? — S Kočevskega poročajo, da je sneg privabil medvede v dolino. — Prepotrebno novo gimnazijo v Ljubljani začnó zidati prihodnjo pomlad, da bode do jeseni pod streho. Stala bode nad 200 tisoč gld. — Več občinskih zastopov je sklenilo resolucije, ki odobravajo postopanje desnice v drž. zboru, ter obsojajo početje obstrukcionistov, nemških kričačev.

Na Štajerskem. „Slovensko društvo“ je imelo dne 19. t. m. v Mariboru svoj občni zbor. — Celjska občina ima za prihodnje leto primanjkljaja kar nad 27 tisoč gld. — Deželni glavarjem štajerskim imenovan je grof Edmund Attems. Slabo znamenje za Slovence, ker mu nemška društva in za-

stopi že sedaj pošiljajo udanostne izjave in globoke poklone.

Na Primorskem. V goriški bolnišnici je 100-letna ženica imenom K. Mozetič iz Opatjesela. — Deželni poslanec je izvolila trgovska in obrtna zbornica svojega podpredsednika Ludovika Mighettija. Kajpak je lahon. — Nagle smrti je umrl č. g. A. Martinčič, vpokojeni duhovnik v Lokvi.

Centralna posojilnica slovenska v Krškem naznanja, da bode novi rentni davek sama plačevala, in vabi pri tej priliki slovensko občinstvo, da bi svoje prihranjene novce vlagalo tudi pri njej. Ž njo je že v zvezi dvajset slovenskih posojilnic, ki so prevzele za njo neomejeno jamstvo. Obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, in sicer od 1. in 15. dneva vsakega meseca dalje.

Listnica uredništva.

Vsem cenjenim naročnikom, bralcem in dopisnikom ter vsem poštenim Slovincem vošči uredništvo in upravištvo: Srečno novo leto ter obilo blagoslova božjega!! Dodajamo prošnjo, da Slovenci ne zabijo „Mir“-a v novem letu, marveč ga vneto podpirajo z marljivim naročevanjem in pridnim dopisovanjem!

Naznanila.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim častitim kupovalcem iz dežele in mesta, kakor tudi vsem svojim prijateljem in znancem

Fran Sadnikar,
trgovec z železnino v Celovcu. (Burggasse št. 7.)

Izjava.

Izvedel sem, da raznašajo po mojem domačem kraju znani „prijatelji“ duhovščine mojo čast oskrnjajočo govorico. Tem potom imenujem vse razširjevalce omenjene novice lažnike in obrekovalce. Če to obrekovanje ne neha, pozval bodem vse razširjevalce pred sodnijo.

Valentin Weiss,
farni oskrbnik na Dješkah.

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,

na benediktinskem trgu št. 4., v pritličji.

Uradne ure so od 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Naznanilo.

„Južno-štajerska hranilnica“ v Celju obrestuje hranilne vloge kakor dosedaj tudi od novega leta 1898. naprej po **4 odstotke**, brez da bi odtegovala rentni davek.

Nevzdignjene obresti pripisujejo se vsakega **prvega prosinca** in **prvega malega srpana** h kapitalu.

Ravnateljstvo.

P. i. občinstvu uljudno naznanjam, da imam v zalogi natanjko vrejene **ure** v najlepši opravi in različne **verižice** za

božična in novoletna darila

po izdatno znižani ceni in v največji izbi.

Velespoštovanjem

Peter Fessl

v Celovcu, stari trg št. 20.

Agentje

se iščejo za razprodavanje izdelkov, ki so za meščana kakor za kmetovalca potrebni. Tudi kot postransko delo more vsak. kdor ima znance med zasebniki, opravljati ono agencijo. Visoka provizija ali stalna plača se jamči. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: Fr. Pokorny, Praga, Petrove ulice št. 8.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

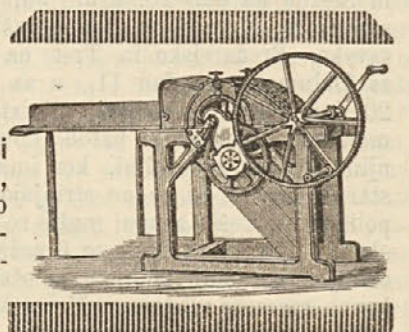
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse št. 19.

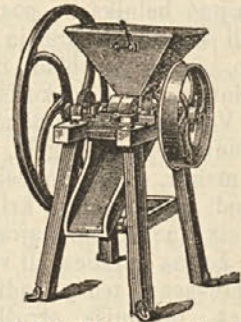
nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznicai gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroj, ter tudi taki **vodovodi**, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Najnovejši stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo; rezalnica za repo in krompir (repico); mlinci za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice za mnoge gospodarske namene itd.,

nadalje:

robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje,

stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, izdeluje v priznani izvrstni sestavi

PH. MAYFARTH in sodruž.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarna in fužina na par, na Dunaju, II. Taborstrasse 76.

Odlikovana z čez 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnaml.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“

„k prvemu kraju“

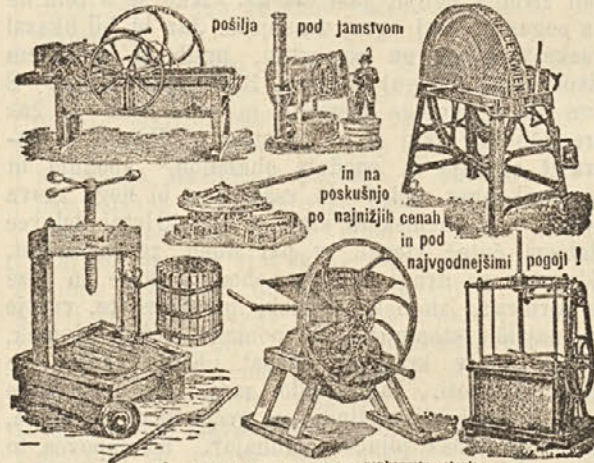
kolodvorske ulice št. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Spoštovanjem

R. Kokl.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali privrjeno, za vsakovrstne stroje, bogato ilustrovani 132 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje lakoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 PRATERSTRASSE NR 49.

Preprodajalci se iščejo.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi dosedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški boleznim v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljšo zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštnine prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilagel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Kani Luč v Gevičn, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.

E. ZBITEK

podobar v Novosadu pri Olomucu na Moravskem

izdeluje steklene mozalke, sv. grobove, Lurške jame, altarje za procesije sv. Rešnjega Telesa itd.

Njegovi izdelki so bili pohvaljeni od sv. Očeta papeža Leona XIII. Tudi ima priznalna pisma iz Petrograda, Carigrada itd.

Cenikise pošiljajo zastoj.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi po novem letu vloge po 4% brez odbitka novega rentnega davka.

Jakob Petschounik,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4 med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopperjevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarstvo orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za črevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporoča najnovejša pnevmatična kolesa (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.

Pijančljivost

se dá ozdraviti z **antibetinom**,* kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. Mnogostevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo. — Ker zdravilo nema nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena skatlija velja 2 gld. 20 kr. Dvojna skatlija za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.

* Ime zavarovano.